

6
Szczecin, dnia 27.XI.1973 r.

██████████
71-410 Szczecin
████████████████████

Uniwersytet
im. Adama Mickiewicza
Instytut Socjologii

P O Z N A N

ul. Marchlewskiego 124/126

Odpowiadając na pismo z dnia 25.10.1973 r. uprzejmie udzielam odpowiedzi na podane problemy, jednocześnie przesyłam je w załączeniu niniejszego pisma.

Dot: odp. na pięć pytań.

1. Dlaczego wybrałem Szczecin jako miejsce swego zamieszkania w 1945 r.

Odp. Na wybór mój złożyły się następujące okoliczności :
zakończenie działań wojennych II wojny światowej zastały mnie w m. Hanskagen - Niemcy - północne, skąd wraz z grupą kilku Polaków byłych niewolników udałem się do Polski. Około 250 kilometrów przebyliśmy pieszo. Po drodze w śród napotykanymi Polakami krążyły pogłoski że Szczecin będzie włączony do Polski. Cała nasza grupa zatrzymała się w Szczecinie przy Wąłach Chrobrego bo to było miejsce koncentrowania się Polaków w tym czasie. Z grupy tej pozostało nas tylko 2-ch : ja i ██████████, pozostali wyjechali ze Szczecina. Szczecin w tym czasie był opustoszały, dymki zgliszcza i ruiny. Miasto było zniszczone około 45 %. Brak żywności a panujący głód odstraszał ludzi. Pomimo takich ciężkich warunków, Szczecin podobał mi się, nie tylko dlatego, że był miastem portowym ale zieleni i kwiatów. Widziałem w perspektywie tu swoją przyszłość, dla tego postanowiłem zostać pokonując wszystkie zachodzące przeszkody.

Przy tym na myśl przyszły wspomnienia , że kiedyś moim pragnieniem było przed wojną mieszkać i pracować w Gdyni , to z braku znajomości i potrzebnych protekcji musiałem zrezygnować z tego. Wiedziałem , że przed wojną zjeżdżali się bezrobotni do Gdyni z różnych regionów kraju. Ale dla wszystkich pracy nie starczało. Było brak mieszkań i pieniędzy , bezrobotnych los zmuszał w oczekiwaniu na pracę do budowania sobie mieszkań w ziemi na wzniesieniach pobliskich lasów , zwanych / ziemiankami/.

Wskazanie
organizacja

Dominujący wpływ na moje osiedlenie się w Szczecinie miały zachodzące przemiany społeczno- polityczne , oraz początek gospodarki Polskiej w nowym ustroju na terenie całego kraju, w tym i na Ziemiach Odzyskanych, gdzie najbardziej było brak rąk do pracy. W czerwcu 1945 r. dołączyłem do grupy kilku mężczyzn , którzy okazali chęć do zapoczątkowania pracy w zaprowadzeniu ładu i porządku jako funkcjonariusze MO. W ten sposób zostałem dowódcą kilku ludzi do ochrony wszystkich obiektów przy Wałach Chrobrego w Szczecinie. Od tego czasu stałem się mieszkańcem m. Szczecina.

Pytanie 2-gie

Jakie wydarzenia z 1945 r. w Szczecinie utkwily mi najślniej w pamięci ?.

Odp.: Na wstępie chcę zapodać w skrótach sytuacje i organizacje życia Polaków w Szczecinie.

OWA

Po wyzwoleniu miasta wkroczyły władze Polskie , zorganizowały Komitet Niesienia Pomocy Polakom , Zarząd Miejski w tym Wydział Ewidencji Ruchu Ludności mieszkańców m. Szczecina gdzie zostałem zarejestrowany pod pozycją [REDAKOWANE]. W okresie od 26.IV-5.VII.1945 r. przez Szczecin był duży przepływ ludności , urzędy Polskie sprawowały swoje czynności w Koszalinie , tylko mała ilość Polaków przedstawicielei władz urzędowała w Szczecinie. W tym czasie u zatrzymujących się Polaków w Szczecinie razila jakaś niepewność , tymczasowość , co nie sprzyjało w pracy utrzymywanie się takiego nastroju. Niezależnie od tego [trzeba było walczyć z głodem , z bandami niedobitych SS-ców, którzy z ukrycia wniecali po kilka pożarów dziennie.

OWA

Jeden z takich pożarów utkwił mi w pamięci. Paliły się stosy papieru w piwnicach budynku Nr. 4 przy Wałach Chrobrego / obecnie mieści się tam WRN/ Polacy skupiający się w tym rejonie szybko z organizowali akcję ratunkową , po chwili z okolicznych domów znoszono wiadra , bańki i różne inne naczynia , ustawiono ludzi w dwóch szeregach na przestrzeni około 200 metrów tj. od miejsca pożaru do rzeki Odry , w ten sposób podawano w jedną stronę naczynia z wodą , a w drugą puste , aż do zlikwidowania pożaru. Takich itp. przykładów było dużo , nikt wówczas nie pytał o zapłatę jak ze zbirowego kotła otrzymał talerz zupy to jeszcze bez soli czuł się zadowolony że może uzyskać siłę do dalszego życia. Lecz i takiej zupy dla wszystkich nie starczało. W 1945 r. wszyscy Obywatele Polscy , którzy przybyli do Szczecina na swoim odcinku w/g posiadanych kwalifikacji i umiejętności ofiarnie wykonywał powierzone mu zadania.

Pytanie 3-cie

Jak moim zdaniem - układały się stosunki między ludźmi w Szczecinie w pierwszych latach po wojnie / 1945 -50 / ?.

Odpowiedź :

Stosunki między ludźmi układały się na ogół dobrze/ nie biorąc po uwagę elementu przestępczego , którego było dość licznie w tym okresie / Do naszego miasta przybywało dużo ochotników repatriantów i innych z różnych stron. Chociaż Ci ludzie byli z różnych regionów Polski , to rozumieli się.

Dowodem jest ich wkład pracy w odbudowie miasta Szczecina.

Pytanie 4-te

Jakie wydarzenia w historii Szczecina / 1124-1973 r/ uznał bym za najważniejsze ?

Odpowiedź.

Dla miasta Szczecina uznałbym dzień 5.07.1945 r. ponieważ Szczecinian nurtowało pytanie : jaka decyzja zapadnie na konferencji Poczdamskiej? Wiadomość z Konferencji Wielkich Mocarstw o przyłączeniu m. Szczecina do Polski wywołała wielką radość , ustąpiła niepewność i tymczasowość, urzędy przeniesiono z Koszalina do Szczecina.

Nastąpiło formalne przejęcie przez Polaków administracji m. Szczecina , a za tym cała gospodarka ruszyła z miejsca , polepszyło się zaopatrzenie w żywność . Ja otrzymałem już przydział służbowy teren graniczny na trasie Szczecin- Berlin wraz z jedynym czynnym Dworcem kolejowym Szczecin- Gumieńce. Linia kolejowa łączyła poprzez Odrę wschód i zachód , początkowy ruch przewozu ludzi.

Pytanie 5-te

Co sądzę o szczeciniakach ?

a/ czy stanowią jedną rozumiejącą się społeczność^c ? może różnią się między sobą pod jakimi względami ?

b/ jaki jest stosunek mieszkańców Szczecina do swego miasta ?

Odpowiedź

Ossowski
Społeczeństwo m. Szczecina początkowo te które przybyło z różnych stron przeistaczało się po jakimś czasie i obecnie czują się jak to by się urodzili. Natomiast młodzież to już pokolenie takie co już myśli , że od Szczecina ładniejszego miasta niema w Polsce. Urodzeni w Szczecinie bardzo miłują swoje miasto i dobrze rozumieją się między sobą.

Dla orientacji podaje kilka danych o sobie , urodziłem się 16.I.1910 r. Częstochowa , przed wojną byłem robotnikiem budowlanym , podoficerem rezerwy. W czasie okupacji w obozie niewolnik i na robotach przymusowych w Niemczech, po wojnie funkc. MO dalej pracownik umysłowy , ostatnio emeryt. W Szczecinie założyłem rodzinę mamy 4-o dzieci / same córki/

Autorowi pytań życzę owocnej pracy.

Pionier m. /Szczecina

